

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Historia Resurrectionis Christi Secundum Matthæum Explicata, Et Harmonice Cum Narrationibus Reliquorum Evangelistarum Collata ...

Varios Sermones Iesu E Mortuis Resuscitati, Hierosolymis Cum Suis
Habitos, ... In Lucem Edita, Consuetoque Academico Examine Anno
MDCCXXXV. Die 6. Mensis Maji

**Rusmeyer, Michael Christian Rusmeyer, Michael Christian
Gryphiswaldiae, [MDCCXXXV?]**

§. III.

urn:nbn:de:gbv:45:1-9457

rent, se re vera nuncium, & nuncium verum e cœlis accepisse. Quare vero non dicit mulieribus, ut nuncient discipulis, se ipso hoc die, & vesperi quidem, etiam Hierosolymis eos visurum? Ad hanc quæstionem respondere facile non est; Quis enim mentem atque consilia Domini nobis explicabit, ubi Sacra Scriptura nihil revelat? Certum vero est, Galilæam fuisse manifestationis locum destinatum, Matth. XXVI. 32. Probabile igitur est, id quod Hierosolymis accidit, largioris gratiæ documentum esse, adeoque a Christo non indigari, ut clanculum & inopinato suos exhilarare posset, medius consistens inter eos, dum iter meditarentur in Galilæam, ad expectandum ibi Jesum,

§. III

Præ aliis LUCAS literis consignavit colloquium satis amplum, quod optimus Salvator cum duobus illis, qui Emauntem ibant, instituit: (a) prolixior autem est in recensendo sermone CLEOPHÆ, itinerisque & habiti colloquii circumstantiis exponendis, quam in conscribendis verbis Christi. (b) Primo narrat, qua ratione Jesus elicuerit sermonem ab ipsis, ita interrogando. (c) *Quinam sunt sermones isti quos invicem miscetis inter ambulandum, & estis tetrici?* Porro commemorat, quomodo, adductis in admirationem, & quodammodo indignationem, animis, qui fiat, ut quid actum sit in diebus hisce nesciat, & inde, de quo loquantur non colligat, percontari perrexit: *qualia?* (e) Tandem addit, quomodo elicitis animorum cogitatis, sapientissimus Jesus eos redarguerit: *o insipientes* (f) *& tardi corde* (g) *ad credendum*

dum omnibus iis, quæ locuti sunt Propheta! (h) Nonne hæc oportebat pati Christum, (i) & intrare in gloriam suam? (k) Scribit quoque Evangelista, quod a Mose incipiens per omnes Prophetas iverit, interpretatus ea, quæ de ipso in iis extant vaticinia. Nullum vero locum adducit, quo Christus usus est, multo minus explicationem. (l) Quod optandum videri posset, nisi sapientiæ divinæ aliter visum esset. (m)

(a) Vid. Part. prior. §. IV. (c) sqq. pag. 35. sqq.

(b) Fieri hoc aliter non potuit, quia ipse Christus mentem CLEOPHÆ atque focii sollicitè expiscatus est, ut ὀλιγοπισία, proxime ad ἀπιστίαν accedens, eo magis innotesceret, ut eo felicius iis medelam afferre posset, & simul constaret, quanti laboris fuerit, homines incredulos de veritate factæ resurrectionis Jesu convincere.

(c) Luc. XXIV. 17.

(d) Phrasis græca λόγος ἀντιβάλλειν alicujus emphaseos esse videtur, innuens zelum quendam & assiduitatem in sermone cinando, qualis esse solet illorum, qui de re magna inter se conferunt. ἀντιβάλλειν proprie est vicissim jacere, ut quum duo pila lusitant; metaphorice est conferre, per objectiones dubiorum scrupulorumque. Vid. EDUARDI LEIGH Critica Sacra. Ipsa res talem verborum expositionem poscit. Quis enim dubitet, non sine pio fervore hos ambulatores res gestas contemplatos, deque iis locutos fuisse. Quid? quod Christus inde occasionem ipsos alloquendi arripiat, ac si dicat: Video, vos summo cum fervore disputare, & de rebus maximi momenti conferre. Addit autem Christus aliam interrogationis suæ causam, nimirum, quod videat ipsos nimis tristes, & quidem die paschatis, quo omnes Judæi impleti esse solebant gaudio. Utitur vocabulo σκυθρωπός, quod tribuit hypocritis jejunantibus, Pharisæis nimirum, infesto hominum generi, Matth. VI. 16. ubi

LUTHERUS in mitiorem partem vertit sauer. Interpretes in designanda vocis hujus significatione non consentiunt. Modo laudatus EDUARD. LEIGH l. c. varios adducit, BEZAM, *Vulgatum*, JOSEPH. SCALIGERUM, SCULTE-TUM, LUDOVICUM de DIEU, HEINSIUM & alios. Ipse vero; *Vocabulum*, inquit, *proprie denotat aspectum rabidum ferae bestiae, ut leonis & ursi, cui catuli sunt surrepti, qui tam torvum & servum intuitum habet, ut non sine terrore possit aspici.* Sane non ab-ludit hæc vocis significatio a tetricis istis Phariseis, præsertim si istorum jejunia ad decempedam veterum hypocritarum, quos Propheta Jesa. LVIII. 3. 4. describit, metiamur. Quicquid tandem de communi vocis hujus significatu sit, certum est, Christum hoc epitheto designare hominem hypocritam, qui faciendo quæ voluntatis Dei esse putat, torvo suo tetricoque vultu declarat, se non spontaneo, sed servili spiritu agere. Solent quoque hypocritæ studio tristem severumque præ se ferre vultum, ubi servilis cultus id postulare videtur. Chri-stus igitur hoc loco tacite forsitan redarguere voluit CLEO-PHAM & socium, quod vultu ad morem Pharisaicum com-posito incedant, qui sibi tædiosus & molestissimus erat.

(e) Indignationem spirant verba CLEOPHÆ, certe ad-mirationem, quæ tamen ab indignatione proxime abest. A-mantes enim ægre ferunt, si quæ sibi curæ sunt cordique, ab aliis negligantur. Deprehendimus igitur in magna imbecilli-tate fidei summum amoris fervorem, qui admirationem no-stram meretur, & testatur de veritate, quod fides per chari-tatem sit efficax, Gal. V. 6. Christus vero nihilominus percon-tari pergit: *qualia?* non quod nesciat, sed quod audire cu-piat, quid tantopere animum excruciet & distrahat.

(f) *ἀνόητοι* dicuntur, qui incitiam Dei rerumque divina-rum immergi longissime a Deo & spe vitæ æternæ absunt, Ephes. IV. 18. Tit. III. 3. Correptio igitur durior in hac voce latet, qua ethnicis eos comparat, qui luce scripturæ destituti scripta ac vaticinia prophetarum ignorent, ut de iis, quæ acta sunt cum Christo, judicare nequeant, sed in fluctuationibus suis oberrent.

(g) Uti

(g) Uti vox ἀνόητοι proprie ad intellectum spectat, ita βραδείας τῆ καρδία dicuntur respectu voluntatis. Ut enim scripta Prophetarum non intelligebant, ita quoque difficillimi erant ad dandum iis, quæ in scriptura, exstare sciebant, assensum.

(h) Prophetas intelligit omnes scriptores Veteris Testamenti. Vid. v. 27. Notanda autem est emphasis in verbis ἐπὶ πᾶσι, quibus innuit Christus copiam ac multitudinem vaticiniorum.

(i) ταῦτα refert se ad comma superius 20. sensumque hunc fundit: Ea ipsa, quæ adeo torquent animos vestros, quod nimirum vidistis, sacerdotes principesque populi tradidisse Jesum ad supplicium mortis & crucifixisse, a scriptoribus sacris ita fore præscripta sunt, adeoque, si veritas verbis Prophetarum stare debet, necessario ita evenerunt, uti oculis vestris ea conspexistis.

(k) Ex duris gloria, si calamitates fortiter superentur. Gloriam igitur intelligit reportatæ victoriæ, triumpho, sessionis ad dextram Patris regni que cœlestis.

(l) In Mose statim habemus protevangelium illud, Gen. III. 15. Habemus in eo adumbrationes varias, ac præcipue huc faciunt expiationes per sanguinem factæ. Conf. Hebr. IX. 22. Ne quid dicamus de exemplo ABELIS, Gen. IV. 8. 10. coll. Hebr. XII. 24. deque aliis momentis pluribus. Clariora testimonia exhibent Psalmi ac Prophetæ, Psalm. XXII. 1. sqq. Esa. LIII. 3. sqq. &c. Petrus in genere de Prophetis observat, quod testati sint de passionibus, quæ in Christo sunt, & subsequitur gloriis; 1. Petr. I. 11. Verum uti LUCAS non consignavit loca Scripturæ, quibus Christus usus est, ita nec nostri negotii hic est, ut plura hac de re in medium proferamus.

(m) Scrutati sunt Prophetæ, quæ & qualia tempora Christi Spiritus in ipsis significaret. Multo faciliori negotio nos scrutari possumus vaticinia post factam eorundem impletionem. Sapientia Dei nimis scriptis onerare nos noluit; Joh. XXI. 25. Ipsa experientia testatur, pro ea, quæ nobis adhæret,

imbecillitate fere nimia esse, quæ Deus nobis in sacris suis literis tradidit. Dolendum vero est, homines non ea, qua par est, industria scrutandis literis sacratoribus incumbere, eosque, qui docti in iis haberi volunt, sæpius ad ἀδιόργια se conferre, nucleumque scripturæ, Christum patientem & post passionem glorificatum, negligere. Dolendum quoque est, in hunc usque diem, ubi lux Evangelii subinde clarior evadere, debebat, multas tenebras superesse, quibus obnubilati Jesum non ubique in sacris literis invenire valemus; imo vero dari, qui sub sapientiæ & accurationis prætextu id agunt, ut pauca relinquuntur de Jesu patiente & glorificato vaticinia, quæ pro apertis & indubitatis habent. Sapientia vero Dei ita res ordinavit, ut semper habeamus, quod scrutemur sedulo. Scrutemur igitur pro viribus, & hoc modo declaremus, auro quoque vis atque unionibus cariora nobis esse sacra Biblia.

§. IV.

Venimus nunc ad sermonem, quem primo resurrectionis die cum undecim discipulis, excepto THOMA, miscuit Christus (*) in quo referendo LUCAS (a) & JOHANNES (b) potissimum (c) suam navarunt operam. Conveniunt hi duo in eo, quod Christus, intrans in cœnaculum salutaverit eos & dixerit: *pax vobis.* (d) Ambo quoque memoriæ prodiderunt, quod exhibuerit eis manus palpan- das, in specie lateris etiam meminit JOHANNES, pedum vero LUCAS (e) Solus LUCAS commemorat occasionem factæ hujus manuum, lateris pedumque ostentationis, addens, quod dixerit Jesus: *Quid conturbati estis, & quare cogitationes adscendunt in cordibus vestris? (f) Videte manus meas, & pedes meos: nam ipse ego sum: palpate me & videte: (**)* nam
spiri-